

„LIETUVOS ENERGIJA“, UAB, ĮMONIŲ GRUPĖS ANTI-KORUPCINĖ POLITIKA

Tikslas	Apibrėžti „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės Antikorupcinės politikos bendrąsias nuostatas ir principus, bei pagrindines jų įgyvendinimo gaires.
Taikymo sritis	„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė.

TURINYS

1.	Antikorupcinėje politikoje naudojami terminai ir sutrumpinimai	1
2.	Bendrosios nuostatos	3
3.	Taikomi principai	3
4.	Antikorupcinės politikos tikslas ir uždaviniai.....	4
5.	Antikorupcinės politikos įgyvendinimo subjektai ir jų funkcijos	4
6.	Privačių interesų deklaravimas.....	5
7.	Pranešimai apie antikorupcinės politikos pažeidimus.....	5
8.	Atsakomybė	5
9.	Baigiamosios nuostatos.....	6

1. Antikorupcinėje politikoje naudojami terminai ir sutrumpinimai

1.1. Šioje Antikorupcinėje politikoje naudojami terminai ir (ar) sutrumpinimai turi šias reikšmes:

Antikorupcinė politika	Ši „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės Antikorupcinė politika.
Antikorupcinė vadybos sistema	Bendrovėje įdiegta antikorupcinė vadybos sistema, kurios reikalavimai pilna apimtimi įgyvendinami Bendrovėje, o kitoms Įmonėms taikomi tiek, kiek tai yra nustatyta atskirus AKVS procesus reglamentuojančiuose teisės aktuose ir atskiruose Bendrovės nurodymuose įmonėms.
AKVS	Antikorupcinė vadybos sistema.
Bendrovė	„Lietuvos energija“, UAB, juridinio asmens kodas 301844044, buveinės adresas Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius, Lietuvos Respublika.
Grupė	„Lietuvos energija“, UAB, ir jos tiesiogiai bei netiesiogiai valdomi juridiniai asmenys.
Įmonė	Grupei priklausantis juridinis asmuo.
Darbuotojai	Grupės Įmonėse pagal darbo ar kitas sutartis dirbantys asmenys, Įmonių valdymo ir priežiūros organų nariai.
Dovana	Grupėje dovana suprantama kaip bet kokios vertės neatlygintinai duodamas daiktas, paslauga ar kitokia nauda (pavyzdžiui, daiktai, pinigai, gėrimai, bilietai, paslaugos, kelionės ir kt.). Darbuotojai gali priimti tik simbolines, reprezentacines, sąžiningo verslo praktikoje įprastas ar pagal tarptautinį protokolą, tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmens, dirbančio Grupėje pareigomis dovanas (pavyzdžiui, reklaminė atributika, kalendoriai, reprezentaciniai suvenyrai, smulkūs aksesuarai), kurių vertė neviršija 30 eurų.

Interesų konfliktas	Interesų konfliktu laikomos situacijos, kai darbuotojas, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais.
Korupcija	Piktnaudžiavimas turimais įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant valstybės ar atskirų fizinių arba juridinių asmenų interesams.
Kyšininkavimas	Paties darbuotojo ar per tarpininką pažadėjimas ar susitarimas priimti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį), t. y. kyšį už pageidaujamą veiką, taip pat reikalavimas ar provokavimas duoti kyšį bei kyšio priėmimas.
Neetiškas elgesys	Elgesys, prieštaraujantis „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės elgesio kodekso nuostatomis.
Nepotizmas	Savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų (taip pat ir sugyventinių, partnerių) globa ir protegavimas, naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.
Neteisėtos dovanos	Siekiant išvengti šališkumo ar bet kokio pranašumo užsitikrinimo teikiamos, siūlomos ar gaunamos bet kokios dovanos ar paslaugos, kurios gali būti traktuojamos kaip viršijančios įprastą komercinę praktiką ir leidžiančios daryti prielaidą, kad tokiu būdu yra siekiama įgyti palankumo ar išskirtinio vertinimo bet kokioje su Grupės veikla susijusioje srityje, taip pat bet kokios formos dovanos Lietuvos ar užsienio valstybių pareigūnams (tarnautojams), auditoriams, savivaldybių darbuotojams ir pan.
Papirkimas	Bet kurio asmens, paties ar per tarpininką, pasiūlymas, pažadėjimas, susitarimas duoti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį) ar tokio atlygio davimas darbuotojui ar trečiajam asmeniui.
Pasitikėjimo linija	Pranešimų apie pažeidimus priėmimo kanalų apibūdinimas.
Piktnaudžiavimas	Savo tarnybinės padėties, įstatymais ir kitais teisės aktais, pareiginiiais nuostatais ar kitais Grupės įmonių vidaus teisės aktais suteiktų teisių, pareigų ir įgaliojimų panaudojimas (veikimas ar neveikimas) priešingai pareigybės ir Grupės, Bendrovės ar kitų įmonių interesams, jų veiklos principams, esmei ir turiniui, taip pat suteiktų įgaliojimų viršijimas.
Privatus interesas	Darbuotojo ar su juo susijusių asmenų turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos darbuotojo sprendimams vykdant jiems pavestas pareigas.
Prekyba poveikiu	Neteisėti veiksmai pasinaudojant savo pareigomis, įgaliojimais ar kita tikėtina įtaka, siekiant paveikti įstaigą, organizaciją, valstybės tarnautoją ir pan., kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų, vykdydami savo įgaliojimus.
Standartas	LST ISO 37001:2017 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“.
Suinteresuotos šalys	Įvairūs fiziniai ar juridiniai asmenys bei šių asmenų grupės ar institucijos, kurioms Grupės veikla turi ar gali turėti įtakos (pvz., akcininkai, prekių tiekėjai, paslaugų teikėjai ar gavėjai ir kt.).
Susiję asmenys	Artimi asmenys ir kiti su Darbuotoju draugiškumo, verslo ar civiliniais santykiais, naryste ar pareigomis Grupei nepriklausančiose įmonėse, įstaigose, organizacijose, fonduose, asociacijose susiję asmenys, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas.

- 1.2. Kitos Antikorupcijos politikoje naudojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Standarte, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos ir kituose įstatymuose.

2. Bendrosios nuostatos

- 2.1. Antikorupcinės politika yra Grupės korupcijos prevencijos dokumentas, kuriuo Įmonės savo veikloje įsipareigoja:
 - 2.1.1. nesitaikstyti su neetišku elgesiu, neteisėtomis dovanomis, nepotizmu, interesų konfliktais, kyšininkavimu, papirkimais, prekyba poveikiu, piktnaudžiavimu ir kitomis korupcinėmis nusikalstamomis veikomis bei mažiau pavojingomis korupcijos pasireiškimo formomis;
 - 2.1.2. susilaikyti nuo bet kokių įtakos formų – tiek tiesioginių, tiek ir netiesioginių – politikams ar politinėms partijoms, bei nefinansuoti ar kitais būdais neremti politikų ar politinių partijų, jų atstovų ar jų kandidatų, rinkiminių kampanijų, politikų (ar su jais susijusių asmenų) vardu įsteigtų fondų, organizacijų, nesvarbu ar tai būtų Lietuvoje ar kitoje šalyje;
 - 2.1.3. laikytis tarptautinių, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių, kuriose Įmonės veikia teisės aktų korupcijos prevencijos srityje ir Bendrovėje įdiegtos antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų.
- 2.2. Antikorupcinėje politikoje nustatyti Grupėje taikomi bendrieji korupcijos prevencijos principai, antikorupcinės politikos tikslai ir uždaviniai, pagrindiniai antikorupcinės politikos formavimo ir įgyvendinimo subjektai bei Antikorupcinės politikos reikalavimų nevykdymo pasekmės.
- 2.3. Antikorupcinė politika taikoma visiems darbuotojams. Šios Antikorupcinės politikos nuostatomis skatinami vadovautis Bendrovės ir Įmonių veiklos partneriai bei kitos suinteresuotosios šalys.
- 2.4. Antikorupcinė politika parengta vadovaujantis Standartu, Bendrovės įstatais ir kitais Bendrovės veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

3. Taikomi principai

- 3.1. Grupė, formuodama ir įgyvendindama Antikorupcinę politiką bei antikorupcinę vadybos sistemą Įmonėse, vadovaujasi šiais principais:
 - 3.1.1. **Teisėtumas.** Įgyvendinamos antikorupcinės vadybos sistemos priemonės negali prieštarauti taikytiniams tarptautiniams, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių, kuriose veikia Įmonės, teisės aktams, reglamentuojantiems antikorupcinę veiklą.
 - 3.1.2. **Nulinė tolerancija korupcijai.** Grupėje netoleruojamos jokios korupcijos pasireiškimo formos ir, nepriklausomai nuo jų pasireiškimo formos ar laipsnio. Bet kuris darbuotojas padaręs korupcinio pobūdžio veiką, neatsižvelgiant į einamas pareigas, atliekamas funkcijas ar nuopelnus Grupei, yra traukiamas atsakomybėn teisės aktų nustatyta tvarka.
 - 3.1.3. **Vadovų asmeninis pavyzdys.** Vadovų asmeninis pavyzdys yra esminis nepakantumo korupcijai kultūros Grupėje formavimo veiksnys ir efektyvios antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinimo garantas.
 - 3.1.4. **Darbo etika.** Grupė siekia savo veiklos partnerių, klientų, darbuotojų pasitikėjimo ir geros reputacijos, todėl netoleruojami bet kokie Antikorupcinėje politikoje numatyti veiksmai ir korupcijos formos, galintys daryti neigiamą įtaką ar žalą Grupės ar Įmonės reputacijai.
 - 3.1.5. **Darbuotojų įtraukimas.** Darbuotojai nuolatos informuojami apie Grupės įgyvendinamą antikorupcinę politiką ir įtraukiami į antikorupcinių kontrolės priemonių įgyvendinimą.
 - 3.1.6. **Antikorupcinių kontrolės priemonių adekvatumas korupcijos rizikai.** Antikorupcinės kontrolės priemonės, skirtos sumažinti korupcijos rizikas, kuriamos ir diegiamos, atsižvelgiant į nustatytų korupcinių rizikų lygį.
 - 3.1.7. **Antikorupcinių kontrolės priemonių įgyvendinimo efektyvumas.** Grupėje prioritetas skiriamas tokioms antikorupcinės kontrolės priemonėms, kurių įgyvendinimas nėra sudėtingas, poveikis, tikėtina, duos ženklų naudą ir jų įgyvendinimas netaps našta Grupei ar Įmonei.
 - 3.1.8. **Nuolatinė kontrolė, stebėseną ir gerinimas.** Siekiant nuolat gerinti antikorupcinę vadybos sistemą, Grupėje reguliariai atliekama įgyvendinamų antikorupcinių priemonių kontrolė ir vykdomas antikorupcinės politikos veiksmingumo vertinimas.

4. Antikorupcinės politikos tikslas ir uždaviniai

- 4.1. Antikorupcinės politikos tikslas yra užtikrinti, kad Grupės vykdoma veikla ir elgsena atitiktų visuomenėje priimtinus aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir verslo etikos standartus. Grupės antikorupcinė politika ir Bendrovėje įdiegta antikorupcinė vadybos sistema siekiama sudaryti sąlygas laiku nustatyti veiklos procesuose kylančias korupcijos rizikas ir, jas įvertinus, parinkti proporcingas ir efektyvias kontrolės priemones, suteikiančias galimybę sumažinti nustatytą ir Bendrovei nepriimtina korupcijos riziką.
- 4.2. Pagrindiniai Grupės įgyvendinamos Antikorupcinės politikos uždaviniai yra:
 - 4.2.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo riziką Grupės veikloje ir gebėti ją valdyti;
 - 4.2.2. užtikrinti tinkamą ir nustatytu laiku atliekamą įstatymais ir kitais teisės aktais nustatytų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą;
 - 4.2.3. nustatyti reikalavimus darbuotojų elgesiui korupcijos prevencijos srityje ir pasiekti, kad šie reikalavimai taptų įsisąmonintomis ir savanoriškai vykdomomis darbo etikos normomis ne tik darbuotojams, bet ir Grupės veiklos partneriams bei kitoms suinteresuotosioms šalims.

5. Antikorupcinės politikos įgyvendinimo subjektai ir jų funkcijos

- 5.1. Antikorupcinė politika grupėje formuojama ir įgyvendinama Bendrovėje įdiegiant antikorupcinę vadybos sistemą, veikiančią visose Bendrovės veiklos srityse, įskaitant vidaus administravimą ir Grupės mastu įgyvendinamas centralizuotas ir funkcines veiklas.
- 5.2. Pagrindiniai antikorupcinės vadybos sistemos Bendrovėje formavimo ir įgyvendinimo subjektai yra Bendrovės valdyba, Bendrovės generalinis direktorius, antikorupcinės atitikties funkcijos vykdytojas, kitų funkcijų ir sričių vadovai. Už atskirų antikorupcinės atitikties funkcijų vykdymą atsakingais paskirti Bendrovės darbuotojai ir Bendrovės struktūrinių padalinių vadovai. Bendrovės generalinis direktorius gali pasitelkti papildomus žmogiškuosius išteklius antikorupcinės vadybos sistemai įgyvendinti.
- 5.3. Bendrovės valdybos įgaliojimai ir atsakomybė kuriant bei įgyvendinant antikorupcinės vadybos sistemą:
 - 5.3.1. tvirtina Grupės antikorupcinę politiką;
 - 5.3.2. užtikrina, kad Bendrovės strategija ir Grupės antikorupcinė politika derėtų tarpusavyje;
 - 5.3.3. nustatyta tvarka gavusi informaciją apie Bendrovės antikorupcinės vadybos sistemos turinį bei veikimą, atlieka šios informacijos vertinamąją analizę;
 - 5.3.4. stebi, kad būtų priskirti ir paskirti adekvatūs ir tinkami išteklių, kurių reikia, kad Bendrovės antikorupcinė vadybos sistema galėtų rezultatyviai veikti;
 - 5.3.5. vykdo Bendrovės antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinimo ir jo rezultatyvumo priežiūrą.
- 5.4. Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas už antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinimą Bendrovėje ir jos atitiktį Standartui bei užtikrina, kad būtų skirti pakankami išteklių ir tinkamai paskirstytos funkcijos būtinos efektyviam ir rezultatyviam AKVS įgyvendinimui. Bendrovės generalinio direktoriaus funkcijos įgyvendinant AKVS detalizuojamos Bendrovės antikorupcinės politikos įgyvendinimo gairėse.
- 5.5. Bendrovės generalinis direktorius paskiria antikorupcinės atitikties funkcijos vykdytoją, kurio pagrindinis uždavinys yra prižiūrėti Bendrovės antikorupcinės vadybos sistemos kūrimą ir įgyvendinimą. Įgyvendindamas šį uždavinį, esant būtinybei, jis turi teisę tiesiogiai kreiptis į Bendrovės valdybą ir generalinį direktorių. Antikorupcinės atitikties funkcijos vykdytojo įgaliojimai detalizuojami Bendrovės antikorupcinės politikos įgyvendinimo gairėse ir kituose AKVS procesus reglamentuojančiuose Bendrovės ir kitų įmonių vidaus dokumentuose.
- 5.6. Esant poreikiui, Bendrovės generalinis direktorius gali paskirti darbuotojus atsakingus už atskirų antikorupcinės atitikties funkcijų vykdymą, nustatydamas jiems konkrečius uždavinius ir funkcijas. Šie darbuotojai koordinuoja savo veiklą, antikorupcinės politikos ir antikorupcinės vadybos sistemos įgyvendinimo srityje, su antikorupcinės atitikties funkcijos vykdytoju.
- 5.7. Kiekvieno lygmens Grupės vadovas turi užtikrinti, kad antikorupcinės politikos ir antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimai būtų taikomi ir kad šių reikalavimų būtų laikomasi jų padalinyje arba vykdomų funkcijų srityje.

- 5.8. Visi darbuotojai yra asmeniškai atsakingi už antikorupcinės politikos ir antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimų, kurie susiję su jų pareigomis Įmonėje ir Grupėje, supratimą, vykdymą ir taikymą.

6. Privačių interesų deklaravimas

- 6.1 Privačių interesų deklaravimo tikslas – užtikrinti, kad būtų išvengta Įmonės ir Darbuotojo privačių interesų konflikto.
- 6.2. Įmonės interesų viršenybei užtikrinti, dirbantysis įsipareigoja:
- 6.2.1. nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti darbinės pareigas;
- 6.2.2. nusišalinti nuo sprendimų, galinčių sukelti interesų konfliktą, priėmimo ir nedelsiant pranešti (raštu, elektroniniu paštu) apie interesų konfliktą ir nusišalinimą savo tiesioginiam vadovui ir prevencijos funkcinės srities darbuotojui;
- 6.2.3. nesinaudoti darbinėmis pareigomis asmeninei naudai gauti;
- 6.2.4. priimant sprendimus, vadovautis išimtinai Įmonės interesais, priimti tik objektyviai pagrįstus, nešališkus ir geriausiai Įmonės poreikius atitinkančius sprendimus.
- 6.2.5. Darbuotojas nedelsiant privalo pranešti tiesioginiam vadovui apie priimtą pasiūlymą/susitarimą pereiti dirbti į kitą darbą, jeigu tokie pasiūlymai/susitarimai Darbuotojui sukels interesų konfliktą.
- 6.3. Privačius interesus privalo deklaruoti visi Įmonių grupės darbuotojai.
- 6.3.1. Įmonės savo vidaus teisės aktais gali numatyti išimtis dėl privačių interesų deklaracijų pildymo reikalavimo tam tikroms Darbuotojų pareigybėms. Tačiau tokios išimtys negali būti taikomos:
- 6.3.1.1. visų grandžių vadovams ir/ar juos pavaduojantiems asmenims;
- 6.3.1.2. Darbuotojams, dalyvaujantiems bet kuriame iš viešųjų pirkimų procedūrų etapų;
- 6.3.1.3. Darbuotojams, įtrauktiems į asmenų, turinčių teisę sužinoti Bendrovės/Įmonės viešai neatskleistą informaciją, sąrašą.

7. Pranešimai apie antikorupcinės politikos pažeidimus

- 7.1. Grupės darbuotojai skatinami informuoti apie bet kokius pastebėtus ar įtariamus Antikorupcinės politikos ir antikorupcinės vadybos sistemos dokumentų nuostatų pažeidimus, galimus korupcijos atvejus, viešųjų ir privačių interesų derinimo pažeidimus Bendrovės vadovybę, antikorupcinės atitikties funkcijos vykdytoją arba pasinaudodami Pasitikėjimo linija telefonu +370 640 88889, arba el. paštu pasitikejimolinija@le.lt.
- 7.2. Grupė taip pat skatina veiklos partnerius ir kitas suinteresuotąsias šalis pranešti apie bet kokius Antikorupcinės politikos nuostatų pažeidimus ar įtariamus pažeidimus Bendrovės interneto svetainėje nurodytais Pasitikėjimo linijos kontaktais.
- 7.3. Grupė įsipareigoja saugoti pranešėjų konfidencialumą bei imtis visų galimų priemonių, kad asmuo, pranešęs apie pagrįstai įtariamą Grupės antikorupcinės politikos pažeidimą, korupcijos atvejus, viešųjų ir privačių interesų derinimo pažeidimus, nepatirtų neigiamų su jo pranešimu susijusių pasekmių. Pranešėjų apsaugos nuostatos galioja ir tais atvejais, jeigu paaiškėja, kad asmens pateikta informacija nepasitvirtino.
- 7.4. Gauti pranešimai, atsižvelgiant į jų turinį, nagrinėjami ir atsakymai pranešimą pateikusiems asmenims rengiami Lietuvos Respublikos ir Bendrovės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka bei negali būti perduoti nagrinėti padaliniui ar darbuotojui, jeigu dėl jų veiksmų išreikškė susirūpinimą pareiškėjas. Esant nusikalstamos veikos ar kitų teisės aktų pažeidimų požymiams, Bendrovė praneša kompetentingoms teisėsaugos ar kitoms institucijoms.
- 7.5. Antikorupcinės politikos pažeidimo atvejai viešinami vidaus komunikavimo priemonėmis, tiek kiek tai neprieštaruja asmens duomenų apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.

8. Atsakomybė

- 8.1. Antikorupcinės politikos nuostatų pažeidimas gali būti laikomas šurkščiu darbo pareigų pažeidimu ir už jį gali būti taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyta atsakomybė.
- 8.2. Tais atvejais, kai Antikorupcinės politikos pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms ir už šias veikas gali būti taikoma teisės aktais nustatyta atsakomybė.

9. Baigiamosios nuostatos

- 9.1. Visi esami ir naujai priimami Grupės darbuotojai privalo susipažinti su Antikorupcine politika ir vykdyti jos reikalavimus.
 - 9.2. Asmenys, atstovaujantys Grupės ar įmonės interesams ar veikiantys Grupės, Bendrovės ar įmonės vardu, nors nėra Grupės darbuotojai, taip pat privalo būti supažindinti su Antikorupcine politika ir įsipareigoti laikytis jos nuostatų.
 - 9.3. Informacija apie įgyvendinamą antikorupcinę politiką ir antikorupcinę vadybos sistemą yra pateikiama Bendrovės ir Grupės socialinės atsakomybės ataskaitoje. Socialinės atsakomybės ataskaita gali būti audituojama nepriklausomos audito bendrovės.
 - 9.4. Antikorupcinė politika skelbiama viešai. Antikorupcinę politiką ir jos pakeitimus tvirtina Bendrovės valdyba.
-